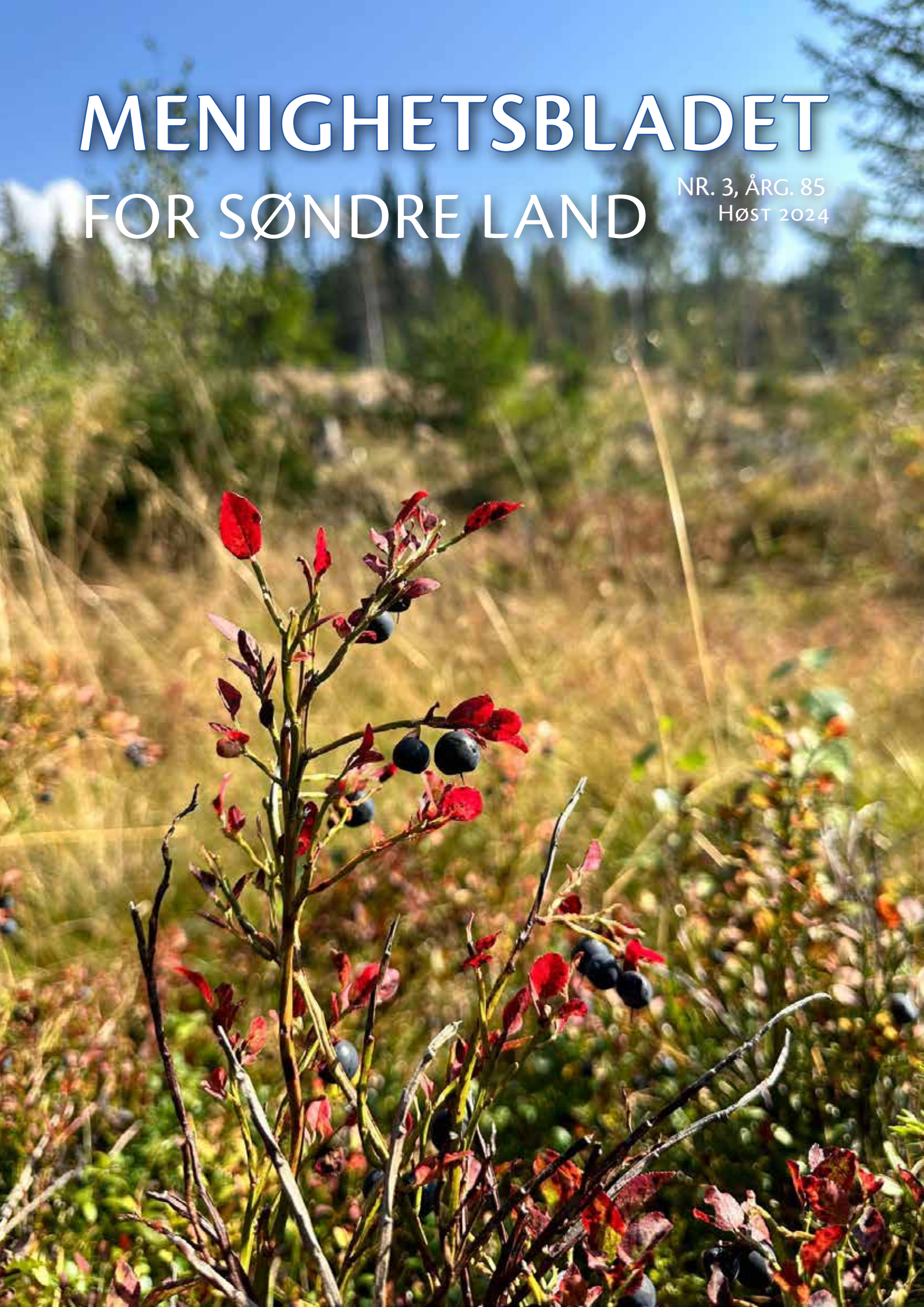

MENIGHETSBLADET

FOR SØNDRE LAND

NR. 3, ÅRG. 85
HØST 2024

Høstens Påskedag

Nyheten spredte seg som ild i tørt gress i den lille landsbyen. Den unge 12-åringen hadde vært hjemme fra skolen og hadde blitt dårligere utover kvelden og natten. Ingen kunne finne en årsak – og på formiddagen neste dag døde han, helt plutselig og uventet. En tragedie som berørte alle i den lille byen. Sorgen over den kjekke, unge gutten som alltid var så blid og hjelpsom mot alle, til tross for at faren døde da han var bare fire år. Men han vokste opp med en omsorgsfull og god mor som hadde gjort alt for ham. Nå er han død. En ekte og dyptfølt sorg for alle som kjente dem. Medlidenheten med enken som livet hadde fart så ille med. Nå var også sønnen, den eneste som kunne sikre henne en god framtid, også tatt fra henne. Framtiden er lagt i grus. Alt hun eide var tatt fra henne. Alle i landsbyen ville trøste og hjelpe denne tunge begravelsesdagen. Nå er det store følget er på vei ut mot gravplassen rett utenfor bymuren.

Mens følget nærmer seg graven, dukker et nytt følge opp ganske i nærheten. En helt annen stemning der. Glade, unge mennesker i raskt tempo. De har moret seg og latteren har runget. De flokker seg rundt han som tydelig er lederen og som går med faste skritt mot den samme landsbyen. De kommer litt uventet og brått på gravfølget.

De to gruppene møtes, de stopper opp og det blir stille. Lederen går bort til enken – tydelig beveget. Ser henne inn i øynene. Gråt ikke, sier han til henne. Han vender seg mot båret der den døde ligger innhyllet. Så befaler han den døde gutten å reise seg. Han begynner å bevege seg, han setter seg opp og begynner å snakke! Det utrolige og umulige har skjedd. En nølende og uforståelig glede begynner å bre seg bakover i det store følget. Alle flokker seg rundt gutten som nå står sammen med dem. Vi ser guttens mor som fortsatt gråter, men nå er det gledestårer.

Livets følge møter dødens følge. Jesus hadde livgivende krefter til å bringe den døde tilbake til livet.

«Høstens påskedag» kalles denne søndagen i kirkeåret, og bibelteksten fra Lukas ønsker å gi oss håp der døden råder. Vi får høre ”livets ord i dødens verden”. Det handler om troen på Jesu makt over døden. Den som bringer livet og håpet tilbake - også til oss.

De fleste av oss har vært med i et gravfølge med bærebi-len foran og en rekke med biler etter, med familie og venner. Byrået deler ofte ut en liten boks nærmest med et kors på, som settes på taket. Så kjører vi sammen til bestemmelses-stedet, en kirke eller et kapell. Korsene på biltakene betyr mer enn at vi er med i et gravfølge. Det lysende korset på bære-bilen, og de følgende biler med kors, gjør at vi befinner oss i livets og håpets følge. Midt i sorgen kjører livets følge frem. Jesu seier over døden bringer med seg håpet om at vi en gang skal møtes igjen i Guds rike. Det gir håp og kraft til alt tungt og vanskelig i livet vårt.

Øystein Wang

Kirkekontoret:
Rådhuset (3.etg), 2860 Hov
Tlf: 902 77 164
Kontortid: Man.–tors. kl. 10–14.
Ansatte:
Menighetssekretær:
Belinda Jørandli Rudsengen
E-post: post.søndre-land@kirken.no
Sokneprest Vivian Fleischer Nyborg.
Tlf: 958 16 279. E-post: vn358@kirken.no.
Sokneprest Øystein Wang,
tlf: 95 27 94 98. E-post: ow896@kirken.no
Kirkeverge Hilde Myklebust Lunde
970 27 978 E-post: hl548@kirken.no
Kantor Svetlana Starcheusova,
Tlf: 47848689. svetstar@hotmail.com.
Kantor Gerd Myklebust Wang.
Tlf: 41809893. gerd@wango.no

Kirketjenere i Fluberg, Landåsbygda,
Skute, Enger og Hov:
Øistein Sveum, tlf: 920 28 711.
Kenneth Bekkelien tlf: 909 98 147.
Treffes hverdager kl 09-14.

Trosopplærer Bjørn Robert Grimsrud
tlf: 472 58 542. bg628@kirken.no

Fluberg menighetsråd:
Elsa Karin Brenden, leder.
Skute menighetsråd:
Merethe Gulbrandsen Struksnes, leder.
Søndre Land menighetsråd:
Bente Skårberg, leder

Søndre Land kirkelige fellesråd
Elsa Karin Brenden, leder. Tlf: 924 60 917

Redaksjonskomité:
Steinar Barstad
Mikal Myrland
Runa Bjone
Øyvind Sporild
Guro N. Blikset
Gunn-Merete Bergheim Rustøe
Elsa Karin Brenden
Øystein Wang (redaktør og layout)
Bjørn A Johansen og
Bjørn Langseth (distribusjon).

Forsidebilde: Høststemning i Land
Foto: Belinda Jørandli Rudsengen
Stoff til neste nummer må være levert
innen 10. november 2024.

Les bladet digitalt på
kirkenisondreland.no
Menighetsbladet er miljøvennlig trykket hos
Merkur Trykkeri, Oslo.

Konsserter framover...

PRØYSEN I HOV KIRKE

**ONSDAG 13. NOV. KL 19 I
HOV KIRKE**
Knut Anders Sørum
Søndre Land kirkekor
Ellen Andrea Wang
Øystein Wang
BILL. Kr 250,- v/inng. og
Randsfjord Handel

*Musikkfest i Hov Kirke
i forbindelse med
100 års jubileum til
Egil Hovland
16. oktober 2024 kl. 19:00*

Barnekor "Engler i Nord" fra Myre
Dirigent og solist **Victoria Sovatkina**,
Nordsinni blandede kor
dirigent **Erik Aaberg**,
Søndre Land kirkekor
dirigent **Gerd Andrea Myklebust Wang**,
Audun Solum (saksofon),
Kantor **Svetlana Starcheusova**.

Velkommen! Kirkekaffe og kollekt ved utgangen.

JULEKONSERT I HOV KIRKE

«Tusen julelys»

Atle Pettersen (fra Beat for Beat)
Søndre Land Barnegospel.

Søndag 8. desember kl 18.
Bill. på Ticketmaster.no Kr. 425,-

«Landlig Jul» i Hov kirke Søndag 24. nov. kl. 18

«Søndag 24. november kl 18.00 inviterer gutta i Land-lig Jul for fjerde år på rad til førjulskonert i Hov kirke. Etter tidligere års suksess er de igjen klare for en stem-ningsfull konsert med vekt på kjente melodier, samti-dig som de ikke er redde for å skape egne versjoner. Det vil også i år bli lokale gjester på scenen! Billetter kan kjøpes på ticketco.no

Helt på bærtur...

Av og til er jeg nødt om å ta med livet mitt på en aldri så liten luftetur, skrev Hans Børli, skogsarbeideren fra Eidsskog, mest kjent som skogens dikter og en av de største innen norsk lyrikk.

I Søndre Land er vi privilegerte. Det er muligheter for slike lufteturer både til lands og til vanns. Det dukker stadig opp stier jeg ikke har gått, til tross for snart 25 år som bosatt i kommunen. Jeg må innrømme at kompetansen rundt bruk av kart og kompass er middels, selv om jeg hadde en ivrig, men litt kort karriere i Speiderforeningen. Når sant skal sies, mener jeg å huske at karrieren tok slutt før jeg hadde fullført vandreropplæringen. Om ikke kunnskapen om kart og kompass er på det beste, lærte jeg meg å like både skog og mark i løpet av tiden i Ekorntroppen. Og det har kommet godt med siden.

Med fire årstider er vi og naturen rundt oss kontinuerlig i endring. Egentlig er jeg mest glad i våren, som bringer lys og håp. Men alt har sin tid. Forkynneren sier det så fint i Bibelen; Alt har sin tid,

det er en tid for alt som skjer under himmelen:
en tid for å fødes, en tid for å dø,
en tid for å plante, en tid for å rykke opp.

Denne høsten har vært av de bedre for oss som liker å plukke bær. Innhøstingen startet tidlig, med jordbær, riktignok ikke selvplukket, men levert på døra midt i beste ferietid. Så var det moreller og etter hvert rips og svartsurbær fra egen hage. Bringe bær fra Nordre Sand, molte fra Valdres og tyttebær fra Trevatn. Jeg skal ikke se bort fra at flere av julegavene fra meg dette året blir i en eller annen form for bær.

Jeg kan ikke huske sist det var så mye rognebær, så på en aldri så liten luftetur bestemte jeg meg for å lage rognebærgele også. Men hvordan var så dette med rognebær og snø? Mye bær gir lite snø, sies det, da rognebærbuska ikke greier å bære to tunge bører samme året. Andre sverger til teorien om at mye bær gir mye snø, da naturen sørger for at småfuglene har nok mat gjennom vinteren. Selv håper jeg nok helst på det første, mens jeg sender varme tanker til småfuglene mine som får maten sin servert på fuglebrettet under ei stor rognebærbuske. De får iallfall litt ekstra å kose seg med til vinteren.

Fasiten? Jo, den får vi vel først neste vår.

I mellomtiden skal jeg hente fram bær fra fryseren, og drømme meg tilbake til høstens lufteturer, i selskap med både livet og bærbøtta.

Med jaktseasonen rett rundt hjørnet vil jeg dele oppskriften på Rognebærgele. Rognebærgele passer ypperlig til viltkjøtt, rype og storfugl, og brukes på samme måte som tyttebærsyltetøy. Kan også brukes til annet kjøtt og ost. En bonus er at den inneholder mye C-vitamin, noe som kommer godt med når vi går vinteren i møte, uavhengig av hvor mye snø det blir!

Oppskrift på Rognebærgele;

- Plukk bærene, de kan fremdeles være i små klaser, fjern blader og større kvister. Skyll dem godt i kaldt vann. Bærene må gjerne fryses et døgn, dersom det ikke har vært frostnatt. Da er de ikke så bitre på smak.
- Til 4 kg rognebær brukes 2 liter vann. Ha bær og vann i en kjele, kokes til bærene har falt sammen. Rør minst mulig. Bær og saft siles så forsiktig.
- Mål opp hvor mye saft du fikk. Tilsett så ca 5 dl sukker pr liter saft. Smak så til, tilsett mer sukker om du ønsker den søtere. La koke i 15 min på middels varme.
- Etter at dette er kokt, gjøres geletesten! Ha en t skje med saft på en tallerken som settes i kjøleskap. Stivner den ikke etter noen minutter, tilsettes litt gelatin eller fruktpektin som kjøpes i dagligvareforretning. Ha så den varme geleen over på rene glass før den oppbevares i kjøleskapet.

God høst og kos deg med innhøsting på tappen av bærsesongen!

Guro N Blikset.

TRO OG LIV - KIRKE OG SAMFUNN

Menighetsbladet har en spalte der vi inviterer til å skrive egne betraktninger om kirke og lokalsamfunn, tro og liv. Denne gangen har vi utfordret Erik Hagaseth Haug, Søndre Landingen som kom tilbake fra høgkole- og universitetsmiljøet for å være leder av kommunens avdeling for forebygging og oppfølging. Du finner ham ellers gjerne bak trommene i musikken, med traktor og vinsj i vedaskogen eller på møter i menighetsrådet.

Viktig melding: Lytt til folket!

Har du vært religiøs? Spørsmålet kom fra en sambygding i køa på butikken ikke så lenge etter at jeg ble valgt inn i menighetsrådet høsten 2023. Spørsmålet var nok humoristisk ment, og jeg husker ikke helt hva jeg svarte. Men utsagnet fikk meg til å reflektere rundt begrepene folkekirke og kirkefolk.

Hvem er egentlig kirkefolket i Søndre Land anno 2024? Er kirka bare til for de som går til gudstjeneste hver søndag, eller gir den rom for oss alle? Hva betyr kirka for folk i Søndre Land, og hva skal til for at folk oppsøker kirka eller deltar på arrangementer i kirkeregi også i framtida? Harald Hegstad, nyvalgt leder av kirkerådet i Norge sier i et intervju «Jeg tror på en åpen og inkluderende folkekirke der alle skal føle seg velkommen og hjemme. Men også en kirke som står for noe.» Dette utsagnet samsvarer godt med mitt ståsted.

Lengsel etter tilhørighet

I de siste 20 årene har jeg jobbet mye med inkludering, både knyttet til mobbing og frafall i skolesammenheng og utenfor skap og ekskludering i arbeidssammenheng. I mobbeforskningen har jeg særlig latt meg inspirere av den danske forskeren Helle Rabøl Hansen. Hun introduserte meg for begrepet longing for belonging, som på norsk blir noe sånt som lengten etter å høre til. Det å ha noe å høre til, noe å gå til kjenner jeg også godt igjen fra arbeidet med arbeidsinkludering. Det å være en del av et arbeidsfellesskap er ofte den viktigste faktoren folk trekker fram som drivkraft for å få og beholde et arbeid. Men hva har dette med folkekirke å gjøre? Hvis vi ser utsagnet fra Harald Hegstad i lys av det jeg har skrevet kan en stille seg spørsmålet: Er kirka det folket i Søndre Land søker til, i sin grunnleggende lengten etter å høre til?

Mer enn gudstjenester

Ifølge helt fersk statistikk fra Statistisk sentralbyrå er det gjennomsnittlige antallet gudstjenestebesøk per innbygger i Søndre Land ett besøk i året. Til sammenligning har kommunen som topper listen (Hægebostad i Agder fylke) nesten 3 besøk per innbygger i året. En skal alltid være forsiktig med å lese statistikk for bokstavelig. Blant annet rommer ikke denne statistikken annen aktivitet i kirkene. På statistikk over total aktivitet i kirkene troner Søndre Land på toppen i prostiet. Samtidig viser den at folket i mange andre kommuner deltar på flere gudstjenester enn det Landingen gjør. Tilbake til spørsmålet om kirka er det folket i Søndre Land søker til, i sin grunnleggende lengten etter å høre til - blir kanskje svaret både ja og nei.

Skape noe sammen

Det leder meg tilbake til spørsmålet jeg fikk på butikken for et år siden. Det jeg skulle svart var at min motivasjon for å takke ja til å delta i menighetens og fellesrådets arbeid i kommunen handlet om et ønske om å bidra. Om å skape dette noe som Hegstad nevner. Og ikke minst det å skape og utvikle dette noe sammen med andre. I organisasjonsutvikling snakkes det mye om samskaping for tida. Og det er også et tema i kirka. Kirkas arbeidsgiverorganisasjon (KA) har blant annet utgitt en veileder med tittelen La oss skape noe sammen! Her sier de blant annet at samskaping skiller seg fra tidligere samarbeidsformer på flere måter. For det første kombinerer samskaping en ambisjon om aktiv medvirkning med en ambisjon om å skape varig verdi. Samskaping skal ikke bare løse et akutt eller aktuelt problem for ett individ eller en gruppe, der og da, selv om det kan være en god start.

Kjør debatt

I lys av dette er derfor min utfordring, både til oss med verv i kirka, de som er ansatt i kirka, men kanskje særlig til folket i Søndre Land å gå i dialog om hva kirka i Søndre Land skal være. Og hva den ikke skal være. Gjennom en slik dialog vil vi kunne få fram synspunkter og ideer til nyvinninger. Vi vil også kunne skape et større eieforhold blant flere til hva vi som innbyggere ønsker at kirka skal være. Både nå og framover. Kjør debatt!

Kilder:

<https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/religion-og-livssyn/statistikk/den-norske-kirke/artikler/hvor-kristent-er-norge>
<https://www.kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/jeg-tror-paa-en-aapen-og-inkluderende-folkekirke/>
<https://www.ka.no/politikk/samskaping>

Erik Hagaseth Haug

BARNAS SIDER

Hei, alle sammen!

Da var det endelig tid for en ny runde med «Barnas sider». Siden sist har vi lagt sommeren bak oss, og jeg håper dere alle har hatt en fin sommerferie. Nå går vi en ny tid i møte. Naturen rundt oss er i forandring, trærne har andre farger og mister etter hvert bladene, åkrene har blitt gule og det har blitt kaldere. Det har blitt høst. Temaet dere skal bli litt kjent med denne gangen er Halloween eller Allehelgen.

Babysang

Vi er så glade for at vi kan tilby babysang i Hov kirke igjen fra denne høsten. Den foregår på tirsdager fra kl 11-13 og er åpen for barn opp til ett år. Her har den voksne og barnet en fin mulighet til en hyggelig og stimulerende stund sammen i musikken og sansenes tegn.

Musikkterapeut Magnhild Hesla leder samlingene og møter barna på en morsom, varm og nær måte. Dette er også et fint sosialt møtepunkt for de voksne, som gir mulighet til å komme i kontakt med andre som har barn på samme alder. Det blir enkel servering på slutten av hver samling.

Mer info kan finnes på Facebook-siden "Babysang i Hov kirke", der du også kan melde deg på. Påmelding kan også gjøres til tlf. 930 09 161.

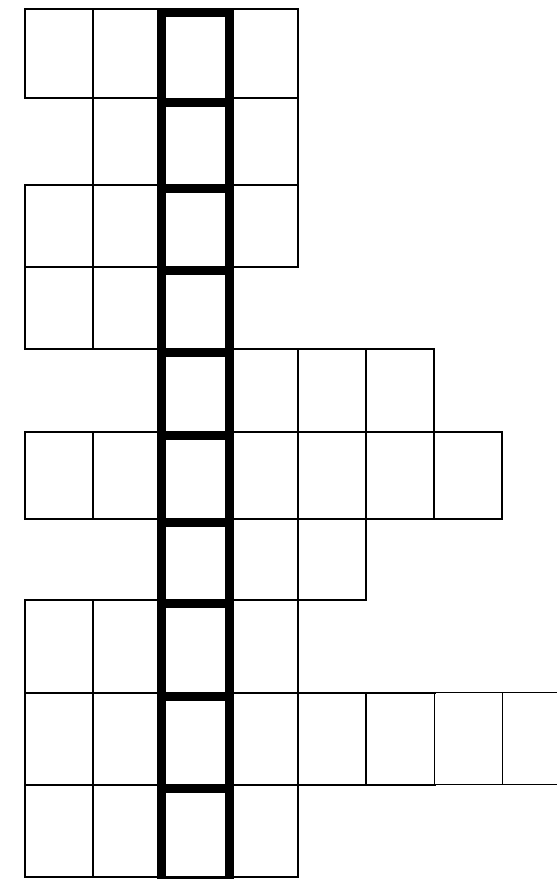
Finn lyset

Halloween og Allehelgensdag

Du har sikkert hørt om Halloween, og kanskje har du feiret det selv også? Men har du hørt om Allehelgensdag? Det er på en måte det samme, men ikke helt. Halloween er en dag som feires 31.oktober, og i dag feires den ofte med pynt, skumle kostymer og «knask eller knep». Egentlig er det en gammel tradisjon hvor folk trodde at denne kvelden kunne åndene til de som var døde komme tilbake til jorden på besøk, og derfor kledde de seg i skumle kostymer for å skremme bort onde ånder.

I kirken feirer vi ikke Halloween, men vi feirer Allehelgensdag den første søndagen i november i stedet. Da har vi en egen gudstjeneste i kirken slik at vi kan minnes de som er døde. Kanskje har dere mistet noen i familien for ikke så lenge siden? Da tenner det et eget lys for den personen under gudstjenesten. Under gudstjenesten minnes vi også på å være takknemlige for livet og at vi er en del av et fellesskap. Vi er ikke alene om å føle sorg og å savne de vi har mistet. Det kan være en god trøst, for det er veldig vondt å kjenne sorg. Mange besøker også gravene til menneskene de var glade i, og tenner lys og minnes dem på den måten. Noen ganger er det kanskje for langt å reise, og da kan man jo be en voksen tenne et lys hjemme i stedet. Det viktigste er at man finner sin måte å gjøre det på, slik at man ikke føler seg alene når man er lei seg fordi man savner noen som er døde.

Klarer du å finne løsningsordet?

Lyslykt

Nå som det er mørkere om kvelden kan det være koselig å lage en lykt. Den kan jo også være en minne- eller trøstelykt om du vil det. Du trenger bare et tomt syltetøyglass, litt lim og noen fine, tørre høstblad. Lim bladene på glasset, sett i et batterilyk eller lyslenke, så har du en fin lykt. Du kan jo også lime på servietter, glitter, male eller hva du synes er fint.

Gunn-Merete Bergheim Rustøe

Glimt fra sommerens aktiviteter

Bilde 1 og 2: Olsokfeiring på Kirkelandet, Fluberg 29/7
Bilde 3 og 4: Friluftsgudstjeneste Kula, Lomsjøen
Bilde 5 og 6: Helt førsteklasses gudstjeneste Hov 18/8
Bilde 7: Jegermesse i Nordgardshågan 15/9:
Bilde 8: Randsfjordferja under Flubergbrua.
Bilde 9: På kirketuften for den gamle Fluberg kirke
Bilde 10: Idyllisk på dekket på Randsfjordferja
Bilde 11: Ilandstigning på Ringelien brygge
Bilde 12 og 13: Dåpsfeiring i Skute kirke
Bilde 14 og 15: Stillhet i Enger kirke

FOTO: 1-2 og 8-15: Lasse Madsstuen Sveen,
3-7 Øystein Wang

...og kirkesafari med konfirmantene

MED BYRÅ OG BLOMSTER

-Folk har satt pris på at det er et begravelsesbyrå i bygda. Det er ikke bra å drive for digert. Da blir det fort upersonlig», sier Norvald Åbø, som valgte å starte Land Begravelsesbyrå i 1996, etter å ha vært kirketjener i noen år. Seinere overtok han også Hov Blomster, som han driver sammen med dattera Hege og kona Ruth.

-Jeg så at det var et behov for dette og fabulerte sammen med Bente kirkeverge om å få i gang et begravelsesbyrå her hos oss. Seinere fikk jeg inspirasjon og hjelp fra en kollega på Hadeland til å komme i gang på egen hånd. Det var spennende i starten, men det har gått riktige vegen hele tida. Den lørdagen jeg hadde satt den første annonsen i avisa, fikk jeg mitt første oppdrag før jeg hadde stått opp, ler Norvald.

Sindig og nøktern

Han er en praktisk mann og kjent for å gjøre ting skikkelig, men samtidig nøkternt og enkelt.

-En må ha tid til folk og gå gjennom alt på en ordentlig måte. Det er sjelden at folk har forberedt seg på en slik situasjon. Derfor kan en ikke stå der med IPaden i handa og krysse av for alt som kan bestilles, og så dra igjen. Det hender jeg bruker både 2 og 3 timer, og at vi av og til må ta oss ei pause underveis. Det er mange følelser som kommer opp og svært ulikt hvordan folk tar det. Av og til møter jeg pårørende her på kontoret, og ikke sjelden er jeg hjemme hos folk.

Norvald er opptatt av at folk må få mulighet til både å velge og å gjøre ting sjøl, og ikke overlate alt til prest og begravelsesbyrå.

-De kan jo sjøl være med å pynte kirken, dele ut program, holde minneord, legge på kranser, lese tekster, framføre dikt og sanger og gjøre gravferden til en minnerik og personlig opplevelse.

«Folk er ikke flinke til å prate om døden. Det burde vi gjøre. Den dagen kjem en gong».

Prate om døden

Av og til har Norvald også fått besøk av folk som av ulike grunner ønsker å forberede og planlegge sin egen begravelse. Da setter de seg ned sammen og gjør det.

-Det kan være god hjelp til de som sitter igjen. Folk er ikke flinke til å prate om døden. Det burde vi gjøre. Den dagen kjem en gong. Ektefeller bør planlegge hva som skjer når den ene blir borte, og gå gjennom alt fra økonomiske og praktiske ting med hus og eiendom - til relasjoner med barn, familie og venner.

Det er også en del endringer som skjer. Flere ønsker kremasjon og noen velger askespredning i stedet for urnedsettelse.

-Jeg ser også behovet for minnelund, både anonym og navngitt minnelund, og ser at dette er løst på gode måter i noen nabokommuner.

Sterke opplevelser

Norvald hadde i mange år oppdrag fra politiet, når den om-

komne skulle overføres til rettsmedisin etter trafikkulykker, brann, selvmord og andre dødsfall som måtte undersøkes. *-Det ga mange sterke inntrykk og opplevelser. Men jeg har vori så heldig at jeg kunne legge det fra meg når jeg hadde gjort jobben, og var ferdig med det. Av og til har jeg likevel studert på hvordan det kan gå så i svart for folk at de tar livet av seg sjøl og andre. Stusseligst er det med barn og unge. Vi må minne hverandre på at det er hjelp å få!*

Framtida

- Det er jo både godt og vanskelig å kjenne folk fra ulike situasjoner opp gjennom åra, men mest ser jeg det som en fordel nå vi driver med begravelsesbyrå og blomster i ei lita bygd. Jeg er blitt 70 år, men tenker jeg vil fortsette med dette enda noen år. Jeg har ikke vedasjuken eller andre hobbyer å drive med, og da er det godt å få fortsette å gjøre noe til nyttes. Vi driver jo dette som en liten familiebedrift i dag, og har ellers noen som hjelper oss både i kafeen og blomsterbutikken. Der trenger vi forresten en ansatt til, og har annonsert etter det uten å få napp.

Familie

Norvald Åbø bodde sine 4 første år i Bygland, der faren var ferjemann på kabelferja i Byglandsfjord. Da faren døde satt mora igjen med 6 barn, der Norvald var den yngste, mens den eldste hadde forlatt redet. I 1958 fant hun seg en tømmerhogger i Åvella på Vestsida, Oddvar Vesterås, som tok imot alle. Han ble Norvalds stefar.

Norvald og Ruth har selv fått 4 barn, og har 3 barnebarn og 2 bonusbarnebarn.

-Det er moro å vara bæssfar. Je driv stort sett å skjømmer dom bort, sier Norvald Åbø.

Tekst og foto: Steinar Barstad

Hege Åbø Pettersen er utdannet blomsterdekoratør og daglig leder i Hov blomster.

Tid for å minnes

Søndag 3.november markeres allhelgensdag i kirkeåret. Denne dagen er for å minnes våre døde, for å samles i sorg og savn, men også i takknemlighet over det livet som har vært. I kirkens tradisjon er det også en dag for håp, i tro på Jesu oppstandelse og i tro på at Guds kjærlighet er sterkere enn døden.

Kjenner du noen som sørger?

Det er tungt å være alene i sorgen.

Kirken.no har utarbeidet konkrete tips som kan gjøre det lettere å være til stede for medmennesker i sorg. Sorg er smertefullt. Tipsene her er ment som en hjelp den første tiden etter at noen har mistet noen de er glad i. All sorg er forskjellig, og vi sørger forskjellig. Kanskje er det også derfor det kan oppleves vanskelig å møte andre i sorg.

Ta ansvar for kontakten

Ikke pålegg den sørgende ansvaret for å holde kontakt. Det er stor fare for at den sørgende ikke orker å være den som skal ta kontakt. Unngå å si "ring om det er noe" eller "si fra om det er noe jeg kan gjøre." Si heller "jeg ringer deg på tirsdag". Om den sørgende ikke svarer, ring igjen. Og igjen..

Ta initiativ

Foreslå en hverdagslig aktivitet. Inviter på kaffe, en liten gåtur. Mange sørgende trenger en pause i sorgen, og en følelse av hverdag. Om den du inviterer takker nei, er det helt greit. Det viktigste er at du spør, og at du tør å spørre igjen.

Bryt stillheten

Det kan oppleves vanskelig å ta kontakt med den som sørger. Hva skal du si?

Tenk om den sørgende begynner å gråte? Det viktigste er ikke hva du sier, men at du våger å bryte stillheten. Noen ganger kan en tekstmelding være en god løsning. Det er ofte lettere å ta imot og svare på en melding.

Vis nærvær

Mange av oss er redde for å trenge oss på. Kanskje tenker vi at den sørgende vil være i fred, eller at vi skal vente til "det verste er over." Det er viktig å vise tydelig at du er der, slik at den sørgende ikke føler seg alene i sorgen.

Gi rom

Det kan være mange som sørger over den samme personen samtidig. Sorgen er ulik fra person til person. Det er viktig å huske at det er følelsene til den sørgende som gjelder, uansett hvilke følelser det er. Unngå å ta over med egne minner og følelser.

Vær tålmodig

Vis forståelse for at alle har sin egen sorgprosess. Sorg har ingen fasit, det finnes ingen normal eller unormal lang tid for sorg. Ikke vis frustrasjon over at den sørgende "ikke kommer seg videre".

Ikke glem sorgen

Når verden og livet går videre er det lett å tro at sorgen blir mindre. For mange er det motsatt. Sorgen blir kanskje sterkere, når mange synes å ha glemt eller ikke husker lenger. Ta kontakt, vis at du husker.

Husk minnedager

Spesielle merkedager er ofte krevende, selv om det har gått mange år. Som medmenneske kan du være en støtte i

sorgen ved å vise at du husker den som er død. Spesielle minnedager kan være fødselsdag, dødsdag eller andre spesielle merkedager. Det viktigste er at den sørgende ikke føler seg alene med sorgen på disse dagene.

Fortsett å minnes

Ikke vær redd for å snakke om personen som har gått bort. Se på bilder, del minner.

Hjelp i hverdagen

Hjelp med det praktiske kan virke sterkere enn ord. Gi den sørgende nødvendige pusterom Omsorg kan også vises i konkrete handlinger som å sitte barnevakt, lage middag, klippe plen, handle eller vaske huset.

Besøk et minnested

Gå dit sammen med den sørgende. Tenn lys ved graven, spill musikken den avdøde likte best, eller besøk andre steder som betydde mye for den som har gått bort. Det finnes mange måter å minnes en person på.

Rådene er utarbeidet av Svenska kyrkan og omarbeidet av Kirkerådet, Den norske kirke.

Tilrettelagt for menighetsbladet og foto: Guro N Blikset.

Sorgdag i Landåsbygda kirke

ÅPEN KIRKE, Landåsbygda-
ONSDAG 30. OKTOBER
KL. 12-20.

Et åpent rom for sorg, savn, trøst, kjærlighet, takknem-
lighet og fred.

I anledning allehelgen/minnedag åpner vi kirken for
alle som ønsker stillhet, bønn, lystenning, samtale og
samvær.

Fra 17-20 inviterer vi til en aftenstund hvor Vivian
prest vil samtale med en spesielt invitert gjest,
Gunhild Skaar, som vil dele av sine erfaringer om
tap og veien for å komme gjennom en sorg det ikke
er mulig å komme over.

Vi får også møte presten som har gått deler av denne
veien sammen med Gunhild. Selv om Gunhild i dag
har troen på at hun vil klare å gjennomføre denne
kvelden sammen med oss er hun ærlig på at sorgen
er lunefull og uforutsigbar. Om hun ikke skulle klare
det så takker vi for hennes ønske om å dele.

Etter samtalen fortsetter vi med å spise kveldsmat
sammen og samtale rundt bordene. Da det ikke alltid
er like lett å vite hva man skal snakke om vil det på
hvert bord ligge samtalekort som kan benyttes.
Det er gratis å delta, men vi ber om påmelding til
kveldsarrangementet på grunn av oppdekking og
servering. Nærmeste pårørende til de vi har tatt
avskjed med det siste året vil motta invitasjon fra
kirken, men alle kan melde seg på, og vi ønsker
selvsagt at alle som kjenner behov for en slik
samling finner veien til kirken. Påmelding via
kirkekontoret på telefon 90277164

Vel møtt! Fluberg menighet

ÅPEN KIRKE, Hov –
ONSDAG 6. NOVEMBER
KL. 16-17.

Tid til å sitte ned i stillhet,
tenne lys og lytte til musikk
og tekster, framført av
Sidsel van der Hagen og
Steinar Barstad.

OPPSTART AV NYE SORG- GRUPPER HØSTEN 2024

Sorg er en naturlig reaksjon på et tap av noen eller noe du
var glad i. Sorg kan gi uvante og sterke reaksjoner, og uttryk-
kes ulikt fra menneske til menneske. Noen gråter mye, andre
lite. Enkelte blir sintere og/eller reddere enn ellers. Noen blir
veldige aktive mens andre helst bare vil sove. Noen snakker om
tapet til alle, andre vil helst være alene og slippe å snakke. En
del mister matlysten, andre spiser mer enn ellers.

Sorg tar tid. Lengre enn det du selv eller omgivelsene tror. Sorg
tapper deg for mye krefter og sorg betyr hardt følelsesmessig
og mentalt arbeid. Ved å la sorgen komme til uttrykk kan du
forebygge psykiske plager.

Den som ikke flykter fra sorgen, vil i ulik grad vanligvis kunne
oppleve både tretthet, konsentrasjonsvansker, hukommelses-
problemer, søvnproblemer, ensomhetsfølelse, sårbarhet, tap av
interesse for ting, irritasjon og andre endringer.

En tid etter tapet, vil de aller fleste oppleve at det er godt å
treffe andre som har vært gjennom noe av det samme. En vik-
tig del av sorgarbeidet er å holde bildet av den man har mistet,

levende. Noen synes det er best å snakke med familie og ven-
ner, andre foretrekker organiserte grupper.

I høst starter vi opp nye sorg- og livsmestringsgrupper. En
gruppe består av 4-6 personer som møtes to ganger før jul, og
fire ganger på nyåret. Deltagerne er helt vanlige mennesker
som har opplevd tap av sine kjære. Gruppen er ment å være en
hjelp til selvhjelp og til gjensidig hjelp. Gruppen/e ledes av våre
prester som har bred erfaring når det kommer til sorgarbeid.
Selv om det er prestene som leder er ikke gruppene religiøst
forankret, men åpen for alle uavhengig av tros- eller livssyn.
Gruppen skal være et trygt sted å komme til, derfor har alle
som deltar taushetsplikt. Det som deles i gruppen, blir i grup-
pen.

Er du interessert i å være med i en sorg og livsmestringsgrup-
pe, eller ønsker mer informasjon, ta kontakt med kirkekonto-
ret, eller en av prestene. Og husk når det kommer til sorg og
livsmestring så gjør det det godt å snakke om det.
De to første møtene vil finne sted torsdag 14.november og
12.desember fra kl 18-19.30 på kirkekontoret. Om mange mel-
der seg på vil vi sette opp flere grupper.

Vivian og Øystein

Utsikt fra Halmrasthaugen. Foto: Guro N

Det å savna

Det er eit privilegium
å kjenna savn.

Vondt, ja
og tungt.
Men det fortel
om ein nærleik
som var.
Om varme, lys
og latter.

Det å savna er
den andre sida
av det å ha fått.
Å ikkje kjenna
savn, ville vera å
aldri ha elska

Bente Bratland frå samlinga
Kvilestein (1991)

Vinger

Bred nå
dine vide vinger

over høstløv
og frosne kranser
av liljer og fresia
roser og hvite sløyfer
med gullskrift
om hvile og fred

Bred dem nå
over en ny grav
der vi fortsatt kan høre
stålkrokene
hektes av
og jord
som kastes over
lokket

Bred nå vingene ut
over alle
som står der
og holder rundt hverandre
i høstkulden

Og glem ikke
det nye barnet som ligger i
en grønn skinnpose
av lammeull

Bred deg nå
over oss

Steinar Barstad
fra samlingen «Perrong» (2020)

TEMA: SORG – FOR KONFIRMANTENE

Hvert år, lørdag før allehelgen, samles konfirmantene i
Søndre Land til temadag i Hov kirke. Denne dagen står død,
sorg, begravelse, liv og håp på programmet.

Da Vivian prest kom til Søndre Land ønsket hun å lage
en temadag for konfirmantene for å gi ungdommen mer
kunnskap om kirken i møte med døden. Kollega Øystein var
svært positiv, og det var også deres gode samarbeidspartner
Norvald i Land begravelserbyrå. Da Vivian sa hun ville at
Norvald skulle ta med to kister i ulike størrelser begynte Øy-
stein å tenke på hvordan ungdommene skulle forberedes på
at det ville stå kister i kirkerommet. Og da Øystein tok opp
ulike temaer som Vivian ikke hadde på blokken, begynte
hun å tenke på om de kunne formidles og eventuelt hvor-
dan. Dette viser at selv prester kan streve med hva man skal
si og gjøre i møte med temaet døden.

Dette fører oss til kjernen i det opplegget som er utarbei-
det for konfirmantene, nemlig å snakke om døden, sette ord
på sorgen, og ikke minst få spørre om alt det mange voksne

vegrer seg for å svare på.

Etter at konfirmantene har fått høre om prestens oppgaver
forteller Norvald om sin jobb som gravferdsagent. Så får de
lære mer om kirkens gravferdsritual. Etter det deler Vivian
en fortelling som åpner for å snakke om sorg og sorgreaksj-
oner og viktigheten av å ta avskjed, men som også leder til liv
og håp. For denne temadagen er alt annet enn håpløs.

Til sist avslutter vi med å bære ut kistene og sette de i
bårebilen før vi går tilbake til kirken for å spise og snakke
sammen. Konfirmantenes refleksjoner og spørsmål viser
tydelig at det ikke er de unge som vegrer seg for å snakke om
døden. De er svært åpne, sier det de tenker og spør direkte
om det de lurar på. Svarene de får åpner også for en ny inn-
sikt, og større trygghet. En trygghet som gjør at livet kan få
et enda større fokus.

Vivian og Øystein

Min salme

Det er vanskelig å velge bare én salme. Etter mange år i korbevegelsen, etter hvert som venner gifter seg og får barn, og etter hvert som en tar avskjed med venner og familie, begynner det å bli mange salmer som jeg av en eller annen grunn har blitt ekstra glad i. Men en av salmene som slo meg da jeg ble spurt, var Erik Byes «Blå salme».

«Blå salme» ble utgitt i november 1994 på albumet «Langt nord i livet» og fikk plass nummer 832 i den nye salmeboka i 2013. Det er oppsummering av livet som er gått. En takk for det gode en har fått, men også en betraktning over utfordringene som har vært. Med en fin tekst og en folkelig og lettsunget melodi er «Blå salme» en av mine favoritter, særlig fremført av Erik Bye selv, med den gode bestefarstemmen han hadde.

Jeg utfordrer min dirigent og gode venn Birgitte Rosenberg.

Torunn Slette

Torunn Slette

Blå salme

Jeg synger meg en blå, blå salme
Når dagen svinger hatten til farvel
Og ror med sakte åretak mot strender
Dit alle dager ror når det blir kveld
Da søker jeg min hvile
Ved treets trygge rot
Mens sankthansormer gløder grønt
I gresset ved min fot
Da synger jeg min salme

Jeg synger meg en blå, blå salme
Og takker for all grøde som ble min
For lyse døgn, for barneskritt i tunet
Og dine gode kjærtegn mot mitt kinn
Men òg for våkenetter
Som aldri unte ro
Men gav min dag et dunkelt drag
Jeg aldri helt forsto
Nå synger jeg min salme

Jeg synger meg en blå, blå salme
Til deg, du Hånd som sanker og som sår
Og senker deg med signing over jorden
Og legedom for alle våre sår
Som byr oss rette ryggen
Stå opp og gå i strid
Med løftet hode skal hver sjel
Gå inn til Herrens tid
Så synger vi vår salme

Bruktmarked på Solgløtt i Landåsbygda lørdag 5. oktober kl.12 -15.

Landåsbygda velforening inviterer til Bruktmarked på lokalet Solgløtt.

Fluberg menighetsråd og Vivian prest vil være tilstede og selge Vivian sine kjempefine hekleprodukter. Menighetsrådet har også med andre spennende produkter. Inntekten av salget går til Lydanlegg i Landåsbygda kirke.

Håper dere kommer og støtter en god sak.

Hilsen fra Velforeningen og Fluberg Menighetsråd

Fluberg kirke er stengt ut året

I etterkant av vannlekkasjen i Fluberg kirke i januar i år ble det oppdaget muggsporer i krypten under kirkegulvet i koret. Blant annet grunnet høy luftfuktighet er det utfordrende å få tørket området skikkelig. I samråd med faginstansene Mycoteam, Polygon og Niku, som bistår kirken i Søndre Land i arbeidet med fukt- og musggsopp-problematikken er det besluttet å stenge kirken fram til nyttår mens tørkingen pågår.

Det ser ut til at det allerede nå (selv om det er tidlig i prosessen) begynner å gå riktig vei, dette fordi kirken er stengt og tørkeprosessen får gå sin gang. Men, dette er en prosess som medfører at alle planlagte arrangementer og gudstjenester avlyses eller flyttes til annet sted, og eventuelle gravferder må finne sted i en av våre andre kirker.

Årets gullkonfirmanter har etter eget ønske bedt om at deres jubileumsfeiring blir utsatt til 2025 slik at de får feire i kirken de ble konfirmert i. Vi gleder oss til denne feiringen som vil foregå sammen med neste års gullkonfirmanter.

Søndag 6. oktober inviterer menigheten til Åpen kirke i Landåsbygda kirke fra kl 11-15. Kirken vil være åpen for lystenning, bønn, samtale og fellesskap. Det blir servert kaffe og nystekte vafler. I lekekroken er det både bøker og tegnesaker, og barna kan også fritt få bevege seg i kirkerommet og bli bedre kjent med det. Kl 13 vil kantor Svetlana spille litt for oss, og Vivian prest vil holde en kort andakt.

Søndag 20.oktober er gudstjenesten med utdeling av 4-årsbok flyttet til Landåsbygda kirke.

Søndag 3.november kl 11 vil det bli holdt en felles Allehelgen/minnegudstjeneste for Fluberg og Skute menighet i Skute kirke. Denne søndagen vil Gunda Marie Bruce og kantor Svetlana gi oss vakker sang og musikk.

Stengningen gjør at vi heller ikke får holdt gravferd i kirken. Vi har stor forståelse for at mange synes det er vanskelig å ikke skulle få ta den siste avskjed i kirken avdøde soknet til, og kanskje også både var døpt, konfirmert og viet i. Ved gravferd vil vi måtte benytte en av våre andre kirker. Er det jordbegravelse vil vi etter seremonien i kirken kjøre sammen til Fluberg for jordfestelse.

Uavhengig av hvor ofte man besøker kirken, ofte, av og til eller når man må, så er dette en situasjon hvor vi tror alle kjenner litt ekstra på hva kirkebygget betyr. Etter nedstengningen under korona og avlysninger av arrangement under strømkrisen, så har vannlekkasjen som kom rammet hardt når det kommer til å virke som kirke i bygda. Vi håper, og ber, om at Fluberg kirke fra januar 2025 vil være åpen, og da skal vi benytte første og beste anledning til en storslagen gjenåpningsgudstjeneste som vi håper alle som tilhører Fluberg kirke, og de andre kirkene, vil feire sammen i takk og glede for det kirken er både i glede og sorg, og alle dager mellom.

Hilde Myklebust Lunde, kirkevergen i Søndre Land
Elsa Karin Brenden, leder av Søndre Land kirkelige fellesråd og leder av Fluberg menighetsråd

Vivian Fleischer Nyborg, soknepresten i Fluberg
HØST 2024

SLEKTERS GANG

HOV OG ENGER

Døpte:
Lucas Bjarnaberg
Luna Knutsen Rønningen
Agnes Snipstad Løchting
Mionel Johansen Høland Olsen

Vigde:
Kine Boye Sørhagen og Kai Tore Solheim
Julie Solveig Magnussen og Pål Odnæs.
Lene Kristine Naarstad og Andreas Wolla

Døde:
Eva Janka Jahren Viken
Gunnar Ingolf Gerhardsen
Ivar Vesterås
Grethe Berget Mathisen
Inger Lise Lindstad Grobøl
Björg Mosether
Leonard Edvardsen
Hans Emil Bergum
Tordis Skjellerud

FLUBERG OG LANDÅSBYGDA

Døpte:
Hedwig Lysen Mørck
Alvin Fallingen Walle
Johan Andre Lomundal Nereng

Døde:
Trond Gulbrandsen
Ruth Judith Nybakke
Rune Sørmoen
Solveig Nordengen

SKUTE

Døde:
Per Lomsdalen
Elisabeth Myrengen

Trevatn Samfunnshus – et samlingspunkt i nærmiljøet

Trevatn Samfunnshus ble bygget på dugnad i årene 1935 og 36. Trevatn Arbeiderlag og Trevatn Skog- og landarbeiderforening hadde besluttet å gå sammen om å få bygget et forsamlingslokale, et Folkets Hus i grenda.

For å finansiere bygget benyttet de blant annet kronerulling, der folk selv ga en sum og oppfordret andre til å gjøre det samme. Dette var jo i de harde trettiåra, og det var mange yngre karer som gikk arbeidsledige i bygda. De som var ledige fikk en viss betaling for dugnadsarbeidet gjennom ordningen med nødsarbeid, men størstedelen av arbeidet var ren dugnadsinnsats.

Huset inneholdt kjøkken, garderobe, kafé, festsal med tilhørende scene og to innganger. I andre etasje var det leilighet til utleie for husøkonomen, som hadde ansvaret for utleie, vask og vaktmestertjenester. I tillegg var det et uthus som inneholdt utedo, vedskåle og lager.

Helt på slutten av 60-tallet ble kjelleren under huset gravd ut med hakker og spader og det ble laget til ny inngang nede. Kjelleren huset garderober, gang og toaletter. Oppe ble scena revet og ga plass til trapp og gang.

I 1991 var det en stor omveltning, da huset ble bygget på for å gi plass til en barnehage. I tillegg ble salen gjort et par meter bredere i hele sin lengde. Nok en gang ble stort sett alt arbeidet utført på dugnad.

Siden 1992 har Trevatn barnehage hatt sitt tilhold i bygget, og dette har gitt et godt tilskudd til husets leieinntekter. Underveis har huset skiftet navn fra Folkets hus til Trevatn Samfunnshus. Huset drives nå av Trevatn Vel og har et eget styre

som er sammensatt fra alle de aktive foreningene på Trevatn.

Det pågår stadig noen prosjekter og fornyelser i bygget, og lokalet er i dag velegnet for utleie til foreningsliv og festlige anledninger.

Barnehagen fører til at det er liv i huset daglig, og de disponerer også salen når de har behov for litt ekstra plass eller når det er for kaldt til å være ute.

Gjennom året avholder Trevatn musikkforening sine ukentlige øvelser i salen, samt tre-fire konserter i løpet av året. Den andre onsdagen hver måned er det den eldre garde som inntar huset til sitt månedlige treff. Gjennom vinteren fortsatt er til stede vil dette bli tatt opp igjen i vinter.

For øvrig brukes huset til en del møtevirksomhet og private arrangementer. Det går knapt en uke gjennom året uten at huset er utleid flere dager.

Vi som bor på Trevatn setter pris på å ha vårt eget samlingspunkt i nærområdet, slik at det er mulig å møtes uten å måtte reise lange avstander med bil.

Bjørnhild Skjerven Evensen

Trevann-sangen

Mel: «De nære ting»
Tekst: Anne Sofie Weseth

Se Trevatna smiler og blinker så blått
langs bygda på åsen, det hjem vi har fått.
Ved Vaslien står bjørka i stolt majestet,
selv veien går rundt i ærbødighet.

Fra delet i øst fører veien så lang
langs skogsteig og åker, hør Skjerra sin sang.
Se bureisningsbruk, forrige århundrets kår,
se gardsbruk fra fedre i farende år.

Fra stasjon langs linja gikk ferden så titt,
til arbe', ja skole, ga utsyn så vidt.
Hvit vinter på ski og til dugnad og slit
hver trevassing lengter tilbake hit.

Vårt «Hus» er et midtpunkt for store og små
i «vår» barnehage får småunger gå.
Til øving og trening, til alvor og fest
foreninger, idrett – er «Husets» gjest.

Musikken den lever i hjertet her inn,
på syttende mai sprer de glede i sinn.
I sommervarm Velparken frister enhver
og trimløypa styrker de svake knær

I granskogen rundt oss er orrfugl og elg
på jakt og på fiske, på bærtur en helg.
Stor tyttebærsanking mot Glåmhaugens topp,
søt bringebær rød i en barnekopp.

Plukk hvitveis, små maigull og ballblomst fordi
de speiler vår Skaper, vil takken få gi.
For år som i glede vi husker så vel,
fra barn og til ungdom, til livets kveld.

BETRAKTNINGER FRA BUTRÅPPA

av Hans Ludvig
Fredheim

Den vesle, våre flammen

Den vesle, våre flammen

som kjemper i råved

en regnkald seinhøstesdag

da tåka henger lågt millom grantrea,

og du er mo-åleine.

Da,

ihopesbegd og med senete, blåfrøsne nævar

verner du den innerste flammen

i dæ sjøl

mot det minste vind-drag.

Det er nå du trenger

den vesle, våre flammen,

- og den dæ.

Den andre onsdagen hver måned er det den eldre garde som inntar huset til sitt månedlige treff.

Har du lyst til å få mer kunnskap om demens?

Den 23. oktober kommer prisvinnende rådgiver innen demens, Liv Karin Kval, til Hov.

Hun skal forelese om forebygging av demens. Hun vil i den forbindelse også prate om fakta og utfordringer ved det som kalles den nye folkesykdommen. Hvis alle i samfunnet vårt kan litt mer om demens, vil hverdagen bli bedre for de som er rammet av sykdommen, og for deres pårørende. Vi i HLF ønsker alle velkommen til Hovlitunet, møterommet Trevatten kl 18.00, og høre en anerkjent foreleser innen demens.

Det blir servert kaffe og kake, og foretatt åresalg. Arrangør er Hørselshemmedes Landsforbund, Gjøvik og Omland.

Hørselshemmedes Landsforbund, avdeling Gjøvik og Omland.

Roy Wachek og Åshild Strømsvåg

Denne foreninga har medlemmer fra kommunene Gjøvik, Søndre Land, Nordre Land og Vestre Toten. Til sammen har foreninga nesten 600 medlemmer, derav ca 80 i Søndre Land.

Foreninga har et styre på seks personer: leder, nestleder, sekretær, kasserer og to styremedlemmer. Per i dag er lederen og kassereren bosatt i Gjøvik, nestlederen i Nordre Land, og sekretæren og de to styremedlemmene bor i Søndre Land. Foreninga har vanligvis sine møter på Frivilligsentralen i Gjøvik den første tirsdagen i måneden, og de begynner kl 18.00. To ganger i året er møter lagt til henholdsvis Vestre

Toten (Frivilligsentralen på Raufoss) og Søndre Land (Frivilligsentralen eller Hovlitunet).

Foreninga har et meget variert møteprogram med viktige, faglige temaer. Møtene er tilrettelagt for hørselshemmede med stemmeforsterker og skrive- og tolk (d.v.s. at det som sies av en foreleser/møteleder blir lesbart på en skjerm).

Hjelper/likeperson er til stede på Frivilligsentralen på Gjøvik hver onsdag i måneden kl 11.00-12.30. Lokallaget selger batteri for høreapparat til svært gunstig pris på Frivilligsentralene i de nevnte kommunene, samt på Foreningas møter. Medlemskap i den gir gunstige medlemsfordeler.

Det overordnede mål for Foreninga er å tilby en møtearena for mennesker med hørselsutfordringer. Det jobbes for at medlemmenes og andre hørselshemmedes hverdag skal bli så god som mulig, og at de skal ha fullverdige liv hjemme, sosialt, på jobb og ute i samfunnet generelt.

I samtale med to av styrerepresentantene fra Søndre Land, sekretæren Roy Wachek og hans samboer, styremedlem Åshild Strømsvåg, forteller de meg at lokallforeninga er svært opptatt av at alle innbyggerne i kommunen skal få med seg det som blir sagt under alle typer arrangement i kommunen.

Hørselshemming hos enkelte må ikke få ta bort gleden ved å samles sosialt, det være seg i kommunale hus, i kirkene og i de lokale samfunnshus. De to nevner at det er behov for å styrke hørselsmuligheter for stadig flere mennesker i kommunen. Det jobbes derfor med å kunne kjøpe inn en transportabel stemmeforsterker, som kan benyttes ved arrangement i kommunen. Denne forsterkeren må kunne oppbevares på Frivilligsentralen og lånes ut til foreninger og lag som trenger det under sine møter.

Mikal Myrland

Bibelen i ny språkdrakt

Tankefors

I år kom Bibelselskapet med en revidert bibeloversettelse av Norsk Bibel 2011, som er Den norske kirke sin bibel. Den katolske teologen Kjell Arild Pollestad har alene laget en helt ny bibeloversettelse, utgitt i 2023. En slags protestbibel mot det politiske korrekte i vår tid. Hverdagsbibelen er en annen nykomling, som vektlegger å gjøre Guds ord lettere tilgjengelig for folk flest.

Bibelen er verdens mest leste bok, både verdenslitteratur og hellig skrift, og utgjør trosgrunnlaget for over 2 milliarder mennesker. Hvert år selges det ca. 60 millioner bibler i verden. Bare i Norge blir det solgt minst 60.000 i året.

Pollestads bibel utgitt på Forlaget Press, er en oppsiktsvekkende og imponerende prestasjon over en 6 års periode, med sine 724.235 ord. Pollestads rettesnor for oversettelsen er det poetiske og billedrike språket i originalen. Bibelen er verdens mest leste bok, både verdenslitteratur og hellig skrift, og utgjør trosgrunnlaget for over 2 milliarder mennesker. Hvert år selges det ca. 60 millioner bibler i verden. Bare i Norge blir det solgt minst 60.000 i året.

Kjell Arild Pollestad bruker et konservativt riksmål, med et tradisjonelt bibelspråk, med »legeme«, ikke »kjøtt«, »trell«, ikke »slave«. Han er opptatt av å gjøre teksten så ordrett og enkel som mulig, og la Bibelen tale på egne premisser, også når det bryter mot det politiske »inkluderende språket« i vår tid, særlig omkring kjønn. Hvor »brødre« har blitt til »søsken«, »sønner« til »barn«. Han unngår forklarende omskrivninger, hvor »jødene« blir til »jødiske ledere« og »mengden«.

Hverdagsbibelen er utgitt på Bibelforlaget og et resultat av oversettelsesarbeidet til ekteparet Sten og Elsbeth K. Sørensen. Forfatterens ønske er å gjøre Bibelen lettere å forstå for moderne mennesker og mer tilgjengelig, og sier de »ble inspirert til å gjøre Bibelteksten til et enklere språk. Setninger ble forenklet med det mål å beholde innholdet så likt originalen som mulig.«

Både den opprinnelige Hverdagsbibelen og årets nye utgave som også er utstyrt med Pluss-tekster, i form av studienotater med introduksjoner, tidslinjer, kart, statistikk og faktabokser, er utarbeidet av pastor Jarle Waldemar - kjent

fra Gudstjenestene på NRK. Gjennom hele boka fins innskutte bokser med informasjon under titler som »Visste du at?« og »Hva betyr dette i dag?«

Bibelselskapets Bibel 2024 er det siste tilskuddet av norske bibler som utgis i alt fra prektige eksemplarer i kalveskinn til arbeidshester, med tekstlinnbinding, bryllups- og konformasjonsutgaver og en egen Folkebibel i et helt nytt og leservennlig design og kunstutsmykking.

Selv om endringene i årets oversettelse ikke er så store fra 2011 utgaven, er de ganske kraftfulle. Enkelte steder er det tatt noen kontroversielle grep som har vakt debatt. Jesu etterfølgere er ikke lenger bare tjenere. Nå heter det slave, slik det opprinnelig betydde i Paulus samtid. I det kjente verset i evangeliet etter Johannes (1,14) som leses 1. juledag. »Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss«, heter nå »Ordet ble kjøtt, og tok bolig iblant oss«. Og jødene har enkelte steder i det samme evangeliet blitt til de jødiske lederne.

I »Den lille Bibel« (Joh. 3,16) heter det ikke nå lenger at »hver den som tror på (Jesus), ikke skal gå fortapt, men ha evig liv«. Nå heter det bare tapt. Uttrykket »hedninger« har falt bort, og erstattes med »folkeslag«. I flere vers der det sto »brødre«, heter det nå »brødre og søstre«.

Selv om teksten alt i alt skiller seg lite fra 2011-oversettelsen, så er det i Folkebibelen de største endringene er å finne. Det gjelder bokens moderne design, med fargevalg og enkelheten. Smykket med kunst av blant annet Edvard Munch og et uttrykk som kombinerer det gamle med det moderne. Det ligner mer på en vanlig bok og nærmer seg skjønnlitteratur i en romans form, med et enklere tekstopsett og all tekst i en spalte på en side, i stedet for to. Men samtidig også noe mer enn skjønnlitteratur.

Med ønske om oppbyggelig lesing!

Bjørn S. Hesla, psykolog
bjorn.s.hesla@outlook.com
Leserne inviteres til å sende synspunkter

Landinger til VM i bueskyting

Ekteparet Odden representerer Norge i Slovenia

Verdensmesterskapet i bueskyting arrangeres første uke i oktober i byen Mokrice i Slovenia. Av 13 norske representanter er det to deltakere fra Land Bueskytterklubb; Torunn Tajfjord Odden og Asle Morten Odden.

Uttaket av norske bueskyttere har skjedd på bakgrunn av tidligere oppnådde resultater, men særlig ut fra resultatene oppnådd under tre uttaksstevner gjennomført nå i sommer. På slike uttaksstevener møter gjerne 50 – 70 deltakere fra hele landet. Det konkurreres i flere klasser for damer og herrer.

Konkurranseskytinga benevnes 3D, og foregår i ei skogsløype der det skytes på livaktige dyrefigurer i forskjellige størrelser, alt fra kaniner til store hjortedyr.

Det mest vanlige i ei slik løype er 24 mål, og det skytes 2 piler per mål. Avstanden til målene varierer fra 5 m til 30 m alt etter størrelsen på dyret, og mye av ferdigheten er å bedømme avstanden til målene. Deltakerne benytter kikkert for bedre å se treffområdet på dyret.

Asle Morten er leder i Land bueskytterklubb, og Torunn er kasserer. Han forteller at han var med på å starte klubben i 2014. Den har i dag ca 40 medlemmer, og 15 – 16 av dem er aktive, som trener flere dager i uka og holder et godt norsk nivå. I skogsterrenget nedenfor hoppbakken i Odnes har klubben laga ei løype hvor dyrefigurer er plassert med

Torunn i skytestilling.

Bueskytterparet Odden ved ett av målene.

høvelig avstand fra standplassene. De er merket med fargelagte stolper, noen for voksne og andre for yngre bueskyttere. Der kan de øve på skyting mot mål på forskjellig avstand. I tillegg driver de fleste aktive med styrketrening og teknisk trening for seg sjøl. Slik teknisk trening er svært viktig for å bli stødige bueskyttere. Klubbens bueskyttere møtes et par dager i uka til trening på sitt treningsfelt i Odnes.

Torunn og Asle Morten bruker mye tid på sporten sin, og sier: «I dag er vi begge oppslukt av bueskyttersporten; den er blitt vår lidenskap, og vi trener 5-6 dager (10 t.) i uka.»

Torunn har oppnådd 1 sølv og 3 bronse i NM. Asle Morten har 6 individuelle NM-titler i tillegg til 3 sølv og 2 bronse, samt flere lagmedaljer, 3 kongepokaler og en forbundspokal. Asle Morten forteller at Landslaget har fått i stand ei satsingsgruppe, som trener 4 ganger i uka. Torunn og han er kommet med i den, og de er derfor ute på skyttertreff mange helger i året.

Det er tydelig at Land bueskytterklubb har opparbeidd seg et godt renommé i det norske skytermiljøet. Klubben arrangerte i 2023 NM i bueskyting. Da deltok det ca 150 bueskyttere fra mange klubber rundt om i landet. Asle Morten forteller at klubben under avviklinga av NM-arrangementet fikk god hjelp fra frivillige som hjalp til både under og etter arrangementet. Mesterskapet blei avvikla i skogsområdet nord for

På dyrefigurene er det markert et treffområde (hjerteregionen), som skytteren sikter på. Poengene som kan oppnås er 11 og 10 (indre og ytre hjertering), 8 poeng (lungering) og 5 poeng for resten av målet.

Asle Morten i skytestilling.

Odnesbakken, mens finaleskytinga foregikk på sletta i den gamle hoppbakken.

Klubben har investert i skytematter og 3D-dyr, som kan brukes i klubben i flere år framover. Klubben har en sunn økonomisk plattform, og støtter sine medlemmer med midler til NM-deltakelser.

Han forteller at Land bueskytterklubb er i en prosess der den tar over drifta av Nybakkingen idrettsplass. Den har som mål å lage en skytebane på fotballbanen, og håper å få til ei Feltløype i skogsområdet rundt. I tillegg bygger klubben en ny 3D-bane i Odnes, på toppen av Odnesberget.

Et mål: ei spinnkjerring i nettet sitt.

”Land bueskytterklubb jobber for et aktivt bueskytermiljø i Landregionen, og vi håper vi får med oss flere til å drive med den idretten!”, avsluttet Torunn og Asle Morten da vi en ettermiddag i september vandra sammen gjennom deler av treningsløypa, og de demonstrerte og forklarte meg hvordan de opptre under bueskytinga. Det var en god opplevelse å se det dyktige skytterparet, som representerer Norge under konkurransene i Slovenia. Det å bli uttatt til en slik begivenhet er en stor ære for dem, og sjølsagt en hedersbevisning for mange nedlagte treningstimer for å bli god i sin idrett!

Vi ønsker dem lykke til!

Tekst og foto: Mikal Myrland

MAKS KAFÉ PÅ DOKKA

Nylig fylte den fem år, den stemningsfulle og helt spesielle kaféen midt i Dokka sentrum. Begivenheten ble behørig feiret med stor fest. Ekstra stas var det at rappegruppen Carpe, gjennom et samarbeid med Parken ungdomsklubb, støttet kaféen med kr. 70.000,

Det er en egen stemning på Maks Kafé. De av oss som har vært innom har fått oppleve det. Det flerkulturelle særpreget, vennligheten hos de som serverer og jobber der, de som tilbereder maten på kjøkkenet. Den enkle men hjemmekoselige innredningen i lokalet og den fine uteserveringen. Vi tar en liten prat med Nebiat Gebrekristos, opprinnelig fra Eritrea, som er daglig leder og har vært det de siste to årene.

– Kaféen er blitt en viktig møteplass for mange. Ikke minst handler det om innvandrerkvinner som møtes her. Mange får språktrening ved å ha praksis her, og det er organisert gjennom NAV og Sølve i Hov. Det ligger mye språklæring i å delta i driften av kaféen, understreker Nebiat. Samtaler med kunder er viktig, og det er faktisk en måte å bli inkludert på. Integrering kommer ikke av seg selv, men tar tid. Målet og håpet er at de som får opplæring her, vil kunne klare seg selv og stå på egne ben. – Det å lære språket gjennom arbeidet her, kan gi videre muligheter for å komme i annet arbeid. Nebiat understreker også at mange av de som arbeider på Maks også har fag-utdannelse innen matfag fra hjemlandet og er viktige ressurser på den måten. Nebiat viser meg to flotte diplomer som henger på veggen inn mot disken. – Først fikk vi Fylkeslæringsprisen for noen år siden. Senere har vi fått læringsprisen på nasjonalt nivå. Kafé-

Fra v: Natalia Vlasenko, Vestina Nyiragwiza og daglig leder: Nebiat Gebrekristos.

Daglig leder Nebiat Gebrekristos serverer karbonadesmørbrød. Sønnen Meron Negash står ved kaffemaskinen.

en har med andre ord allerede en stolt historie å kunne vise til. Nebiat snakker om styret og alt det frivillige arbeidet som er lagt ned fra starten. – Åse Marie Rød har vært en helt sentral person i å bygge opp kaféen, forteller hun. Åse Mari har vært som en mor for oss, og en drivkraft i å etablere dette stedet.

To av de som jobber der setter seg ned ved et bord og tar en pause, etter at de fleste gjestene er gått. Vestina Nyiragwiza kommer fra Kongo og har vært i Norge i flere år. Hun snakker godt norsk og forteller hvor viktig arbeidet her har vært for henne. Det gjorde at hun ikke bare ble sittende alene hjemme, men kom seg ut for å treffe andre. – Det var veldig viktig for at jeg skulle begynne å fungere i det norske samfunnet, sier hun. Natalia Vlasenko kommer fra Ukraina og har vært en kortere tid i Norge. Men hun begynner også å kunne uttrykke seg godt på norsk, og er også veldig takknemlig for å kunne arbeide på kaféen.

Kaféen betjenes også av ungdom som har fått sommerjobb her. En av Nebiats sønner, Meron Negash jobber denne dagen. For mange år siden traff jeg ham i Søndre Land barnespel, der han var med en periode. Jeg kjente han ikke igjen. Nebiat selv er også flink til å synge, og hun sang mye for sønnene sine da de vokste opp. En av sangene hennes fra Eritrea er å finne i en sangbok som jeg var med på å bidra til. Jeg oversatte sangen «Adey Nabey» som Nebiat sang, til norsk: «Et lite barn spør mamma: Hvor reiser du i dag? Jeg reiser for å lære, slik at jeg kan bli vis. Ja, kjære barna mine: Søk kunnskap sammen nå. Respekt og ekte kjærlighet er gaven vi kan få.» Nebiat forteller at hun sang denne sangen på tigrynia ved høytideligheten i Lillehammer da kaféen fikk overrakt Fylkeslæringsprisen. – Alle var veldig stille, og mange fortalte etterpå at de var blitt veldig rørt av å høre meg synge.

Øystein Wang

Vaksinering mot influensa og korona høsten 2024

Målgruppe for sesonginfluensa og oppfriskningsdose koronavaksine for høst/vintersesongen 2024/2025:

Aldersgruppen 65 år og eldre, og sykehjemsbeboere

Aldersgruppen 18–64 år som inngår i en risikogruppe

Aldersgruppen 12–17 år med alvorlig grunn sykdom

Aldersgruppen 5–11 år med alvorlig grunn sykdom etter individuell vurdering.

Gravide i 2.- og 3. trimester

Vaksineringen vil foregå i Kultursalen, Kinosalen Søndre Land Rådhus
Onsdag 16. oktober kl. 09:00-15:00
Torsdag 24. oktober kl. 09:00-15:00

Det bør være minst 6 måneder siden forrige dose av koronavaksinen.
Influensavaksinen koster 315 kr, covidvaksine er gratis.

Med vennlig hilsen Eva Margrethe Nilsen,
Helsefagarbeider/Hjelpepleier, Hov legesenter

Kari fra Canada – med feriested i Fluberg

Det er alltid en glede å treffe Kari Smedstad under sommergudstjenestene i kirkene i Søndre Land. Kari er en trofast del av feriemeningen, også denne sommeren. Vi møttes nylig på friluftsgudstjenesten på Kula ved Lomsjøen da jeg fikk invitasjonen på ny: «Neste helg reiser jeg tilbake til Canada. Du har det vel travelt, men det hadde vært hyggelig om du hadde stukket innom Minde på Svingvoll.»

Den følgende tirsdagen gav mulighet for et besøk, og jeg ankommer det trivelige, gamle, gule huset på formiddagen. Ingen av oss er egentlig forberedt på at besøket vil munne ut i et intervju i menighetsbladet. Jeg skulle endelig bare få besøke Karis sommer-residens og se hvordan det var der. Men møtet med dette særegne stedet gjorde et sterkt inntrykk, jeg begynte å ta bilder, og plutselig var jeg i gang med et drop-in-intervju. Og Kari sa ja til at jeg kunne skrive.

Kari Smedstad foran skrivebordet i den stemningsfulle stua på Minde

Karis bestefar Nils Olsen. Busterud, var en kjent malemester som reiste mye rundt i Land.

Det var min bestefar, Nils Olsen Busterud som bygget dette huset rundt 1875. Det var et småbruk, med en gammel låve. Nils og Ellen Marie (født Nerbyhaugen) hadde kuer og drev jorda, i tillegg til at han reiste rundt som malermester. På det tidspunktet hadde de allerede 6 barn, og det skulle bli 3 barn til. Det var seks jenter og tre gutter, men min fars eldste bror, Ole, døde i en tragisk ulykke i 1877, bare 9 år gammel. Min tante Nora var det første barn som ble født i Minde, og også den eneste som ble boende i Søndre Land. Hun var sykepleierske og giftet seg med Julius Østby i Hov. Min tante Anna var den første menighetssøster i Søndre Land i 1890 årene. Min far som ble født i 1881, fikk også navnet Ole N. Busterud, siden byttet til Ole N. Ruud. Han vokste opp her i dette huset, som fikk navnet Oles Minde etter den første Ole, som døde da huset var nytt.

Far var utdannet snekkermester og startet sin første fabrikk, Ole N. Ruuds møbelfabrikk i Oslo i 1907. Han stiftet familie og

Huset Oles Minde ble bygget rundt 1875 av Karis bestefar, Nils Olsen Busterud.

Tradisjonen er ivaretatt på Minde. På veggen bak sofagruppen henger portretter av kong Haakon og dronning Maud.

fikk etter hvert 6 barn. Etter noen år i Danmark, hvor han drev Odense Stolfabrik, flyttet han til Gjøvik og fabrikken AS Inventar ble etablert i 1933. Far giftet seg igjen med min mor, i 1940. Så kom jeg, som eneste barn i det ekteskapet.

Far døde allerede i 1953, og jeg arvet huset her i Fluberg som 11-åring.

Fars død skulle få store konsekvenser for mor og meg. Mor het Kari Smedstad Ruud. Hun var utdannet sykepleier fra Nasjonalforeningen for Folkehelsen og hadde arbeidet som oversøster på flere sykehus. Hun var krigsveteran fra Finnlandskrigen og felttoget i Norge inntil kapitulasjonen i 1940, og under resten av krigen hjalp hun Hjemmefronten. Hun arbeidet både som sykepleier på Gjøvik og som kontormedarbeider på fabrikken da jeg var barn. Men 3 år etter far døde, flyttet vi til Oslo og hun gikk tilbake til sykepleien som menighetssøster i Trefoldighet menighet - i 1956. Og vi flyttet fra det store huset på Gjøvik og inn i en liten, trang leilighet som menighetssøsteren kunne disponere. Mor fikk en krevende, men også spennende jobb. Som menighetssøster gikk hun rundt i Hammersborg på besøk til syke og trengende. På mange måter var det den verste slummen i Oslo på den tiden, med mye fattigdom og elendighet. Etter hvert ble mor bestyrer for Trefoldighet menighets aldershjem.

Minde ble stedet mor og jeg reiste til i alle ferier, og jeg har mange sterke og gode minner fra dette huset som jeg har forsøkt å holde i hevd i alle år, til tross for store avstander fra stedet jeg bor.

Hvor gikk veien videre for deg, Kari?
Etter artium på Kristelig Gymnasium i Oslo flyttet jeg til England og utdannet meg som lege der. Jeg arbeidet også to år som distriktskandidat og distriktslege i Lofoten. I England traff jeg min mann som også var lege. Vi giftet oss i Lofoten hvor han var medisinsk overlege, og skulle etter hvert få tre barn.

Vi bestemte seg for å flytte til Canada i 1970, for å komme tilbake til et engelsktalende land. - Jeg arbeidet da som distriktslege i en gullgruveby i North Ontario. Etter 2 år flyttet vi til Hamilton,

Ontario. Barna ble alle født i Hamilton, ett hvert år! Etter hvert spesialiserte jeg meg innen anestesi, og som spesialist fikk jeg tilbud om et professorat i medisin ved universitetet McMaster, der jeg jobbet i mange år, fram til jeg gikk av med pensjon. Jeg er nå professor emeritus ved det medisinske fakultet der.

Hva med de tre barna dine?
Jeg har mye kontakt med dem alle tre og med mine fire barnebarn. Min eldste datter, Ellen, har eget advokatfirma i Calgary og bor der med sin familie. (Barnebarna, Madeleine og Ryan, var i Minde sammen i 2019.) Barna var også grunnen til at jeg fikk lyst til å flytte vestover, til Calgary, da jeg ble pensjonert fra universitetet. I 2008 satte jeg meg i bilen og kjørte de 4700 kilometerne vestover. Det tok omtrent en uke. Ved å flytte dit, fikk jeg også kortere vei til min andre datter, Astrid, som er bosatt i Los Angeles og utdannet filmeditor. Hun er gift med Chris Williams, som lager tegnefilmer for Netflix, og de har 2 barn. Mitt yngste barn, Ole, har virkelig sørget for at jeg kommer meg rundt i verden. Han jobber innen undervisning og er nå rektor på Kasakhstan International School (KIS). Men han var også 8 år i Dubai og to år i Hong Kong, og jeg har vært og besøkt ham alle stedene.

Har barna dine noe forhold til Minde?

-Ja, det har de. I 1982 tigget jeg meg til fire ukers ferie fra universitetet. Da var jeg her med barna hele sommeren og det ble en fantastisk opplevelse for oss alle, med god kontakt med naboer og med familie og venner. Vi reiste fra vårt nye hus i Canada til en gammel hytte med utedo og kaldt vannskran på kjøkkenet, og barna elsket det!

De har også vært på besøk flere ganger senere. Ole har god kontakt med sine slektninger på Østrønningen og Sveen gård i Fluberg. Det var først i 1995 at jeg begynte å reise jevnlig hit igjen, en uke på våren og en på høsten, men de siste årene har jeg vært her hele sommeren. Huset var felleferdig i 1997, og da ble det fullstendig renoveret. Stedet betyr veldig mye for meg og gjør at jeg kan holde kontakt med familie og venner, mine mange kusiner og fettere og deres etterkommere. Det handler om mine historiske røtter og min identitet. Stedet her og Fluberg kirke representerer noe helt grunnleggende i livet mitt, avslutter den spreke 82-åringen som nå befinner seg trygt tilbake i Calgary.

Dette vaskefat-møblelementet er dekorert av malemester Nils Olsen Busterud. Hans malerstil sannsynliggjør at det var han - og ikke Peder Odnæs - som har utsmykket interiøret i Fluberg kirke.

Øystein Wang

Gullkonfirmanter i Hov og Enger

1. rad fra v. Unni Løvbrøtte, Marie Skjellerud, Solfrid Wasenden, Mai Britt Aspeli, Marianne Haugerud, Britt Jorun Grimsrud, Trin Nybakke, Anne Marit Fald Gården. 2. rekke: Kai Brænden, Kjetil Fredrikstad, Ingar Engelund, Arne Espen Hagen, Knut Arild (Dali) Fjellheim, Øystein Wang. (Guri Grime Fuglesang var ikke med på dette bildet, men er å finne på bildet til høyre under.)

Søndag den 15. september var 17 av 50-årskonfirmanter fra Hov og Enger samlet til gudstjeneste i Hov kirke, med etterfølgende feiring på Hov café. Mange hadde ikke truffet hverandre på mange år, og det var stor gjensynsglede og mange gode fortellinger og minner ble delt. Vi hadde også den tradisjonelle «runden», der det var mulig for den enkelte å fortelle om levd liv og livserfaringer. Mange ga også uttrykk for takknemlighet for å bli invitert til feiring. Markeringen er også viktig for menigheten som har bevart denne tradisjonen i uminnelige tider. En høytidelig og meningsfull samling, der målet er å gjøre stas på de hyggelige og fine gullkonfirmanter våre. Guro N Blikset fra menighetsrådet og sogneprest Øystein Wang ledet arrangementet.

Hyggelige samtaler rundt bordet på Hov café, med mimring fra 50 år tilbake. FOTO: Guro N Blikset.

Beskjed til gullkonfirmanter i Fluberg sokn:

Feiring av årets gullkonfirmanter utsettes til 2025 pga. pågående restaurering i Fluberg kirke.

To av Enger-konfirmanter: Guri Grime Fuglesang og Kai Brænden.

Ikonutstilling på Granum gård

Tirsdag den 17. september inviterte Granum gård til utstilling. Ikonmaleren Ossama Mossleh kommer fra Syria og ble født i Damaskus i 1970. Han lærte ikonmaling av en ørken-eremitt i sin ungdom og har fortsatt å male ikoner opp gjennom livet. I tillegg arbeidet han som musikk lærer i Damaskus. Borgerkrigen i Syria gjorde at han måtte flykte sammen med sin kone, Thérèse og sine to barn Charbel og Naya, først til Libanon, der hans kone kommer fra, og senere til Europa. Familien har nå fått opphold i Wiesbaden i Tyskland.

Den svenske presten og forfatteren Peter Halldorf skrev om Ossama i sin bok «Duften av de hellige», og gjennom arbeidet med å etablere et ortodoks bønnekapell på Lia gård i Koppang, kom ekteparet Svein og Kirsten Sandvold i kontakt med Ossama. De har holdt kontakten og har ledet flere ikonutstillinger i Norge de senere årene. Et arbeid som også har vært som et solidaritetsprosjekt for Ossama og hans familie, som mistet hele sitt livsgrunnlag som flyktninger. Først og fremst har utstillingene i Norge blitt en mulighet til å bli kjent med levende ikonkunst fra Midtøsten.

Svein Sandvold orienterte om Ossamas bakgrunn og kunst. Kunstneren sang også to bibelske salmer fra Syria før han fortalte om ikonene.

Han forteller at det å framstille et ikon tar rundt 3 uker. Ikonmaling skjer i en åndelig tradisjon der den som maler må underordne seg. Ikonmaling er en form for bønn til Gud, der kunstneren henvender seg til Gud og blir et redskap for å synliggjøre en åndelig virkelighet gjennom sin maling. Ofte kan man «se bakenfor» selve malingen og kan få øye på andre personer og virkeligheter enn de som er framstilt. Fargene som benyttes er naturfarger. Ossama maler ikoner både med gresk og syrisk ikoneteknikk, og han orienterte videre om symbolikken som benyttes i ikonmalingen.

Datteren Naya er med ved utstillingene og oversatte fra syrisk til engelsk. Den karakteristiske gull-fargen vi ser i mange ikoner, symboliserer himmelen. Den røde fargen er et symbol for det guddommelige og det blå et symbol for det menneskelige, og benyttes også om Kristus, etter at han ble menneske. Mange ikoner framstiller Maria og Jesus, men også Josef er med i bildene om Den hellige familie. Kristus Pantokrator er også et kjent ikon-motiv. Ofte ser vi Kristus framstilt med to fingre pekende oppover, som understreker hans to naturer (guddommelig og menneskelig), mens de tre andre fingrene

symboliserer treenigheten (Fader, Sønn og Hellig Ånd).

Siden mange av Ossamas ikoner nå befinner seg i Norge, forteller han at han føler en spesiell tilknytning til landet. Og han takket spesielt Lars Harald og Marianne på Granum for muligheten til å stille ut, i tillegg til vennene Svein og Kirsten. Og de 20-30 personene som var innom var tydelig interessert og begeistret.

Et litt uvanlig ikon-motiv - i gresk ikontradisjon - gjorde inntrykk: Jesus som barn, på Josefs rygg.

Ikonmaleren Osama Mossleh her sammen med sin datter Naya som også var tolk under presentasjonen.

Øystein Wang

Høstutstilling på Fjøs Galleriet, Grette.

Høstens utstillere er Torun Katarina Linge, som nylig har bosatt seg i Søndre Land. Hun bemerker seg med stor bredde i teknikker og uttrykk i denne utstillingen som har fått tema: Forbindelser. Hun er født i 1955 og kommer fra Drøbak. I tillegg til å være billedkunstner er hun også adjunkt, kunstformidler og har også jobbet som innerlife-coach.

Som kunstner lar hun seg berøre av både det indre og det ytre liv. Det være seg utfordringene vi mennesker står overfor knyttet til nedbygging av natur, og konsekvensene dette har for dyrelivet og mangfoldet i naturen, eller hvordan krig og destruksjon velges i stedet for dialog og respekt for menneskeverdet. Mot dette bakteppet oppleves allikevel livet som enda mer verdifullt. Gjennom millioner av år har livet utfoldet seg her på jorden. Gjennom en syklus av skapelse, bevaring og destruksjon. Livet er vakert, livet er sårbart, livet er fylt av gaver og muligheter.

Avhengig av tema velger Torun Katarina Linge den teknikken hun føler kan uttrykke det hun ønsker best. I utstillingen på Grette presenterer hun til sammen 66 arbeider innenfor maleri, grafikk, keramikk og skulptur. Det kjennes godt å komme inn i Fjøs Galleriet denne siste søndagen av årets utstilling. Fargerike og store bilder malt med såkalt «pouring technic» og akrylmalerier preger rommet, sammen med mindre keramikkbilder som kunstneren kaller «stjerne-støv», samlet på den ene vegg. Men keramikk-fat og asjetter er også å finne. Innerst i rommet er en egen avdeling fylt med en installasjon med tema tilgivelse. Vi møter også en keramikk-skulptur med tittelen «Moses», og mange av arbeidene har motiv tilknyttet årringer i nedkuttete trær, med tydelig referanse til Amazonas og naturødeleggelsen der.

En spennende sammensetning av motiver gjennom utstillingen som får undertegnede til koble sammen natur, metafysikk og religion (forbindelser). Den store sirkelen innerst i rommet, i midten av collagen der er en fotografisk forstørret utgave av bildet «Det glemte språket», som også kan tolkes som en kritikk av vår moderne måte å leve på som mennesker.

Øystein Wang

Dette store keramikk-arbeidet dekker en stor vegg i utstillingen. Små keramikkfliser, med tekst og farger som henleder

oppmerksomheten mot installasjonens tittel: Tilgivelsen. Åpne felter assosierer at noe har falt ned og er blitt ødelagt...

«Det glemte språket» er tittelen på dette akryl/tusj- arbeidet. Tankene ledes i retning av de andre bildene, med det avkuttete treet som motiv. Men i detaljene aner vi også et skriftspråk som vi en gang forsto, men som ikke lenger lar seg descifrerere...

Toten Treningssenter Hov
Grettegutua 1a, 2860 Hov
61 12 30 77
totentreningssenter.no

Din annonse her?
Kun 1000,- + mva per år
(4 utgaver)

Moen gård
OVERNATTING/BRUKTHANDEL
Tlf. 61 12 60 07 / 957 60 234
www.moengard.com

Din annonse her?
Kun 1000,- + mva per år
(4 utgaver)

Bank fra A til Å
Tlf: 04 800
www.dnb.no

Din annonse her?
Kun 1000,- + mva per år
(4 utgaver)

Landaasen Rehabiliteringssenter
Landåsvegen 747
2861 Landåsbygda
Sentralbord: 61 12 40 00

Telefon : 91 74 58 73 (Døgnvakt)
E-post : post@skeieror.no
Adresse : Granumsenga 4, 2864 Fall

Varmepumper • Varmeanlegg
Baderom • Tekniske rørinstallasjoner
Vann- og avløpsanlegg

SKRIFTHUGGER'N AS
v/Jørn Westby.

Inskripsjoner og oppussing
av navn
utføres på kirkegården.

Tlf. 413 21 075
2350 Nes
post@skrifthuggern.no

Rør Åpner'n AS

Lekkasjesøk av vannrør?
Lokalisering av nedgravde rør?

Ole Kristian Haugom, tlf: 97 03 40 35
Eirik Haugom, tlf. 90 51 37 92
post@rorapnern.no

NORLI DOKKA
BØKER - LEKER - PAPIR - HOBBY
10-18(16)
61 11 19 52

El-forsyning og
El-installasjon
Tlf: 61 11 27 00 Dokka
www.vokks.no

OVER 50 NYE STEINER I UTSTILLING PÅ GJØVIK

Vi utfører oppussing
og navntilføyelse.
Pris på ny steiner
fra 6.900,-
RASK LEVERING!

Marcus Thranesgt. 4, 2821 Gjøvik
tel: 61 15 05 80 | www.trostrudbegrovelse.no

GRANUM GÅRD I FLUBERG - HISTORISK PENSJONAT

OVERNATTING, SELSKAP, KURS, MØTER,
FORTELLING, KRIGSHISTORIE og
SOMMERKAFE

Tlf. 93084702 mariannekonow@gmail.com
www.Granumgard.com

Menighetsrådene i Søndre Land vil igjen takke alle lesere som har gitt en gave til menighetsbladet. Tusen takk for støtten!

Både redaksjonen og alle som deler ut i bladet gjør en gratis innsats!
Tusen takk for en fantastisk jobb dere gjør!

Det som ikke er gratis er trykking av bladet. Alt blir dyrere, så vi tør å minne om at alle gaver mottas med takk fortsatt. Dere kan bruke Vipps 583367, eller konto 2075 08 21163, og merk gaven med Menighetsbladet.

NB! Til dere som abonnerer på bladet: Kontingenten på kr 300,- for 2024 må betales før de neste numrene sendes ut gjennom posten.

Vi minner også om muligheten til å lese alle nummer av bladet digitalt på kirken i Søndre Land sin hjemmeside. kirkenisondreland.no. Menighetsrådene.

T-Beauty Hov

Timebestilling:
98 80 70 30
www.t-beautyhov.com

- Fotpleie
- Vipper og bryn
- Negler
- Hårfjerning
- Gavekort
- Hjemmebesøk

Ensomheten tar ikke ferie.

GI EN SAMTALE TIL EN SOM TRENGER DET.

Send sms ALLTID3 til 2160 (150,-)
Kontonummer: 7011 05 20067

Rør Åpner'n AS

Har du **tette** eller **tela** rør?

Ole Kristian Haugom, tlf: 97 03 40 35
Eirik Haugom, tlf. 90 51 37 92
post@rorapnern.no

Land Begravelsesbyrå

Innehaver Norvald Åbø

Ordner alt ved begravelser og kremasjoner

- Gravmonumenter, skrifthugging,
- Blomster og kranser, bæredekorasjoner

Også utenfor distriktet Døgnvakt: **61 12 60 17**
Vi ønsker å bidra til en verdig gravferd 2864 Fall

HOV Bilverksted

Tlf. 61 12 29 88 / Mob. 977 91 959

Dokka Begravelsesbyrå A/S

Nordre Land, Søndre Land og Etnedal – eller hvor det måtte være bruk for oss. Ordner alt vedrørende begravelser og kremasjoner.

Kranser, blomster og bæredekorasjoner.
Gravmonumenter Skrifthugging

61 11 20 00

Elin og Endre Rudstaden
952 36 954 - 992 92 696

DØGNVAKT
2870 DOKKA

JURIDISK RÅDGIVNING

Jurist Gunnar H. Rudstaden

- Kontraktsrett
- Testamenter, m.m.
- Eiendomsrett, m.m.

Almen praksis

Tlf. 992 29 577 | grudstaden@gmail.com | 2870 Dokka

Du finner oss på Landsbyporten
Dokkas nye samlingssted

SKIN tonic

FRISØR'n
Dame og herrefrisør

SønderbySKO
Landsbyporten – 2870 Dokka – Tlf. 61 11 06 23

SØNES A/S
GULL – SØLV – GAVER
TLF 61 11 22 16 – 2870 DOKKA

REMA 1000

REMA 1000 HOV
Hovlandsvegen 1, 2860 Hov
Tlf: 61 12 20 12
bare lave priser på varer du kjenner

GUDSTJENESTER

Søndag 6. oktober

Landåsbygda :Åpen kirke fra kl 11-15. Kirken vil være åpen for lystenning, bønn, samtale og fellesskap. Det blir servert kaffe og nystekte vafler.

Søndag 13. oktober

Hov kirke kl 17. Familiegudstjeneste ØW
Utdeling av Min kirkebok til 4-åringene.
og Barnegospel deltar.

Søndag 20. oktober

Landåsbygda kirke kl.11. Familiegudstjeneste.
Utdeling av Min kirkebok for 4-åringer- VFN
Bjørn Robert Grimsrud og Jørn Øyhus.

Søndag 27. oktober - Bots- og bønnedag.

Hov kirke kl 11: Gudstjeneste, Dåp ØW
Kirkekaffe.

Søndag 3. november

Skute kirke kl.11. VFN

Felles Allehelgen/minnegudstjeneste for Fluberg og Skute
menighet i Skute kirke. Sang og musikk v/Gunda Marie
Bruce og kantor Svetlana Starcheusova.

Vi tenner lys for alle som er døde
gjennom det siste året.

Hov kirke kl.19. ØW

Allehelgensgudstjeneste Kirkekoret deltar
Vi tenner lys for alle som er døde
gjennom det siste året.

Søndag 10. november

Hov kirke kl 11. Gudstjeneste. ØW
Søndag for de forfulgte.

Søndag 17. november

Landåsbygda kirke kl.11. Gudstjeneste VFN

Søndag 24. november.

Hov kirke kl 11: Gudstjeneste ØW

Søndag 1. desember — 1. søndag i advent

Hov kirke kl.11. Familiegudstjeneste ØW
Lys Våken-gjengen deltar.

Søndag 8. desember

Landåsbygda kirke kl 11. «Glade Jul».
Gruppe fra Barnegospel deltar.
Kirkekaffe og Juleverksted etter gudstjenesten

VFN = Vivian Fleischer Nyborg. ØW= Øystein Wang.

BRG = Bjørn Robert Grimsrud.

de

Utdeling av Min kirkebok

Tradisjonen tro, inviterer vi alle 4-åringer i Søndre

Land til utdeling av Min kirkebok:

Hov kirke Søndag 13. oktober kl.17.

Landåsbygda kirke Søndag 20. oktober kl. 11.

Ta med familien til en fin gudstjeneste. Fireåringene kan registrere seg i kirken når de kommer. Så kommer de fram og henter den fine boken, enten alene, eller sammen med de som er med dem i kirka den dagen.

Send SMS til 902 77 164 om du ønsker å få informasjon om gudstjeneste-tilbudet på SMS
(sendes hver helg - og tjenesten er gratis).

Gi en gave til Menighetsbladet for Søndre Land!

Frivillig årsabonnement for 2024: Kr. 300,- (eller annen sum)
For abonnenter som får bladet tilsendt via posten,

v:pps

må abonnementet på kr 300,- betales.

- Vippsnr: 583367 -

eller benytt konto: 2075 08 21163
(merk med: Menighetsbladet).